ולית ליה לר"ש שיעורא. קס"ד הכל לפי היזק הדליקה ישלם אפילו אין רואי לעבור: **לא** יעמיד אדם תנור בתוך ביתו כו'. שיכול לעכב עליו בעל העלייה אם הבית של אחד והעלייה של אחר היה מעמידו בעלייה בעל הבית מעכב ובקונטרס פירש לענין בני העיר שמעכבין עליו וכמו שפירש ניחא דהוי דומיא דאינך מתניתין דהתם בפרק לא יחפור (ב"ב דף כ:):

לפלוג וליתני בדידה. וא"ת השתא נמי קא מפליג בדידה במדליק בתוך שלו וי"ל דע"כ סיפא בתוך ביתו של חבירו מדליק דאי במדליק בתוך שלו אע"פ שדרך בני אדם להניח בבתים היה פטור דהא קתני רישא וחכ"א אינו משלם אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין משמע דאפילו מוריגים וכלי בקר שדרך להניח בגדיש לא משלם אלא גדיש לבדו והשתא כל עניין שנעמיד דברי רב כהנא פריך רבא עליה שפיר דאם ר"ל רב כהנא מחלוקת בתוך שלו ופליגי במוריגין וכלי בקר דר"י מחייב וחכמים פוטרין אבל במדליק בשל חבירו אפילו רבנן מחייבי אמוריגין וכלי בקר אם כן שפיר פריך דליפלוג בדידה בגדיש עצמה דהא בירה נמי לא מיתוקמא אלא במדליק בשל חבירו ואם ר"ל רב כהנא מחלוקת במדליק בתוך שלו דפליגי אפילו בארנקי דר' יהודה מחייב אע"פ דאין דרך ארנקי להניח בגדיש ורבנן פטרי אפי' במוריגין כדפרישית מ"מ כשמסיים אבל במדליק בתוך של חבירו ד"ה משלם כל מה שבתוכו אפילו בארנקי נמי קאי דמשמע ד"ה משלם כל מה שבתוכו לרבנן כמו לר"י הלכך פריך שפיר לפלוג וליתני בדידה לשמעינן אפי' ארנקי בגדיש דאין דרכו להניח דהוי רגומא טפי ועוד שקשה לשון המשנה דקתני שדרך בני אדם להניח בבתים דאפי' אין דרך נמי מחייבי רבנן במדליק בתוך של חבירו:

אלא אמר רבא בתרתי פליגי ט)[פליגי] במדליק בתוך שלו כו'. דר"י מחייב אפי' ארנקי בגדיש שאין דרך להניח מדנקט מודים מכמים במדליק את הבירה לבן נקט בירה שרוצה למנוע שיחייבו רבנן אפי' בארנקי כמו ר"י ואי רבי יהודה לא מחייב במדליק בתוך שלו אלא דוקא במוריגין הוה ליה לפלוגי בדידה ולימא דמודים חכמים במדליק גדיש של חבירו דחייב במוריגין אלא ודאי מחייב ר"י במדליק בתוך שלו אפי' בארנקי בגדיש ורבנן לא מחייבי אפי' במוריגין דקתני אינו משלם אלא גדיש של חטים כו' ופליגי נמי במדליק בתוך של חבירו דר' יהודה מחייב אפי' בארנקי בגדיש ורבנן לא מחייבי אלא במוריגין של חבירו שדרכו להניח בגדיש או בארנקי בגדיש שדרך להניח כל דבר בבתים וטעמייהו יש לפרש דר' יהודה לא פטר בטמון כלל ורבנן במדליק בתוך שלו פטרי כדמשמע קרא כי תצא אש ט)(ומשמע) דאיירי דמדליק בתוך שלו אבל במדליק בתוך של חבירו מחייב בדבר שדרכו להטמין דלא אשכחן דפטר ביה קרא טמון ובדבר שאין דרכו פטרי מסברא דלא אצטי ליה לאסוקי אדעתיה שיניח אדם בארנקי בגדיש:

במה

באגני. כמו באגנות (שמות כד) קונייי"ש בלע"ז: **מתני' באמצע בית כור.** אם יש לו תלי בית כור לכל רוח פטור. ובקולמס שדילגה וכלאוקימנא [ע"א] אבל נכפפא בוערת והולכת כל שעה אפילו עד מאה מיל חייב: **הכל לפי הדליקה.** קס"ד הכל ישלם כל כמה שהדליק בין לחוק בין קרוב: **גמ' לא יעמיד.** בני העיר מעכבין עליו שלא תבער האש בתקרה: **מעזיבה.** טיח של סיד על תקרה. ודומה לו בספר עזרא (נחמיה ג) ויעזבו (את) ירושלים עד החומה: **ובכירה.** שפחותה מתנור ואין מבעירין בתוכה אש גדול: **לפי גובה.** כשהאש גבוהה וגדולה קופצת למרחוק: **מתני' אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין.** אם חטין חטין אם שעורין שעורין: **היה גדי כפות לו כו' חייב.** על הגדי דבעלי חייב נמי אתרבו מאו הקמה) ומשום דקס ליה בדרבה מייה ליכא למפטריה דאינו חייב מיתה על העבד דהואיל ואינו כפות היה לו לברוח ופטור עליו ממיתה ומתשלומים. אבל היה עבד כפות לו פטור אפילו על הגדי ועל הגדיש לחייב מיתה על העבד דכתיב נקס יגקס (שמות כא) וקס ליה בדרבה מייה ואפי' לא התרו בו שאינו נהרג הא קי"ל (כתובות ד' לד:) לחייבי מיתות שוגגין פטורין. ובגדי לא שני לן בין כפות לשאינו כפות ואיידי דנקט בעבד נקט בגדי. ט)ואיכא דאמרי בגדי נמי דוקא נקט שמוך פטור דהיה לו לברוח והכי קאמר היה עבד כפות לו או גדי שמוך לו פטור ואע"ג דפשיט בשילהי פ' שני (מ.) שורו כממונו דאם הניח גחלת עליו ונשרף חייב התם הוא דהניח על גבי שור דלא היה לו לשור ליטול אבל הכא היה לו לברוח: **גמ' בתוך של חבירו.** אין לו רשות והוי כמאבד בידים: **במדליק אם הבירה.** בתוך של חבירו הוא ואפ"ה יהיב טעם משום דדרך בני אדם להניח כלים בבתים אבל גדיש לא: **בדידה.** בגדיש ולשמעינן אע"פ שאין דרך להטמין בו חייב הואיל והדליק לתוך של חבירו וכ"ש בירה: **בארקי פליגי [פליגי] במדליק בתוך שלו כו'.** ופטרי רבנן אפילו כלים שדרכן להטמין בגדיש הא גזירת הכתוב הוא דטמון באש פטור ור' יהודה מחייב אטמון ובכלים ג"ש אותן שאין דרכן להטמין וג"ש אותן שדרכן להטמין: **ט) בירה.** מגדל גדול: **מוריגין.** קרשים ט)[נקודים] ובהן (ט) יתידות ודשין בהן את התבואה: ד"ה

באמצע בית כור ר"א אומר ט"ז אמות כדרך רה"ר רבי עקיבא אומר חמשים אמה ר"ש אומר [1]שלש ישלם המבעיר את הבערה [א]הכל לפי הדליקה: **גמ'** ולית ליה לר"ש שיעורא בדליקה והתנן [ב]לא יעמיד אדם תנור בתוך הבית אלא אם כן יש על גבו גובה ד' אמות היה מעמידו בעלייה עד שיהא תחתיו מעזיבה שלשה טפחים ובכירה טפח [ג]ואם הזיק משלם מה שהזיק ר' שמעון אומר לא נאמרו שיעורין הללו אלא שאם הזיק פטור מלשלם אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה הכל לפי גובה הדליקה אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה [ד]כר' שמעון וכן אמר רב נחמן אמר שמואל הלכה כר"ש: **מתני'** [ד]המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם מה שבתוכו וחכ"א אינו משלם אלא גדיש של חטין או של שעורין [ה]היה גדי כפות לו ועבד סמוך לו ונשרף עמו עבד כפות לו וגדי סמוך לו ונשרף עמו פטור [ו]ומודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שהוא משלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים: **גמ'** אמר רב כהנא מחלוקת במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו דר"י [ז]מחייב אנזקי טמון באש ורבנן פטרי אבל במדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שבתוכו א"ל רבא אי הכי אדתני סיפא מודים חכמים לר"י במדליק את הבירה שמשלם כל מה שבתוכה שכן דרך בני אדם להניח בבתים לפלוג וליתני בדידה בד"א במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו אבל מדליק בתוך של חבירו דברי הכל משלם כל מה שהיה בתוכו אלא אמר רבא בתרתי פליגי פליגי במדליק בתוך שלו והלכה ואכלה בתוך של חבירו דר"י מחייב אטמון באש ורבנן סברי לא מחייב ופליגי נמי במדליק בשל חבירו דר"י סבר משלם כל מה שבתוכו ואפילו ארנקי ורבנן סברי [ח]כלים שדרכן להטמין בגדיש כגון מוריגין וכלי בקר הוא דמשלם כלים שאין דרכן להטמין בגדיש לא משלם תנו רבנן המדליק את הגדיש והיו בו כלים ודלקו ר"י אומר משלם כל מה שהיה בתוכו וחכמים אומרים [ח]אינו משלם אלא גדיש של חטין או גדיש של שעורין ורואין מקום כלים כאילו הוא מלא תבואה

במה

עין משפט נר מצוה

סא א מיי' פי"ד מהל' נזקי ממון הלכה ב סמג עשין סט טוש"ע מ"מ סימן תיא סעיף ג:

סב ב ג מיי' פי"ט שם הל' שכנים הלכה יא סמג עשין סד טוש"ע מ"מ סימן קנה סעיף ה:

סג ד מיי' פי"ד מהל' נזקי ממון הלכה ח סמג עשין סט טוש"ע מ"מ סי' תיא סעיף יג:

סד ה מיי' שם הל' י:

סה ו ז ח מיי' שם הל' יב וזהל' ח ט סמג שם טוש"ע שם:

מוסף רש"י

אלא אם כן יש על גבו גובה ארבע אמות. אלא גובה מרכב אמות מפני התנור על התקרה, כדי שלא יאחזו האור בתקרה (ב"ב כ:). **עד שיהא תחתיו מעזיבה.** אשטרי"ך בלע"ז טיח קרקע, שלשה טפחים. שלא תבער התקרה מחמתה של עליה, ועל גביו ר' אמות (שם). **ובכירה.** אף היא כלי חרס שטופחים קדירה על חללה ואין עושין בתוכה היקף גדול כמו שעושין בתנור (שם) אין היקף שם גדול, **טפח.** מעזיבה יהא מחמיה (ב"מ קיח:). **ואם הזיק.** שדלק הבית והדליק את סביביו (שם) אחר שהיו שם כל השיעורין הללו, **משלם מה שהזיק.** ואע"פ כן מעכבין עליו השכנים להחזיק בכל השיעורים הללו, שמא ידליק בחיסה ואין לו מה לשלם (ב"ב כ:). **היה גדי כפות לו.** לגדיש, **ועבד סמוך לו.** לגדיש, **ונשרף עמו חייב.** אגדי ואגדיש, לפי שאין לו דין מיתה בשביל העבד שהיה לו לברוח (לעיל כב: וכע"ז לעיל מג:). **עבד כפות לו וגדי סמוך לו כו' פטור.** אגדי ואגדיש, דקס ליה בדרבה מייה, שהשור הרג העבד דכתיב נקס יגקס, והאי דנקט גדי שמוך דמוקמינן בגדי דחד ועבד דחד, דבגדיש ועבד ליכא לאוקמי הכי, דאורחא דמלתא לשדורי אינש עבדיה לשמור גדישו, ואיידי דנקט גדי עבד כפות וסמוך, נקט גבי גדי כפות וסמוך, ואע"ג דבגדי אין לומר היה לו לברוח, שהרי אין בו דעת, ואם אינו כפות וסמוך נמי חייב כדאמרינן (לעיל מ.) שורו כממונו (לעיל כב:).

מסורת הש"ס

א) ב"מ קיח: ב"ב כ:, **ב)** פי' ר"ש דממתי'. רש"ל, **ג)** לעיל כב: מג:, **ד)** [עי' בתוס' ב"ב כט:] ד"ה ומודה], **ה)** [לעיל ה: ס.], **ו)** [שמות כב], **ז)** הוא פי' רש"ס לעיל כפ' שני כב:, **ח)** [ל"ל אחר ד"ה במדליק], **ט)** (רש"ל),

---

תורה אור השלם

1. כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֻכַּל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה שִׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמְּבַעֵר אֶת הַבְּעֵרָה: שמות כב ה

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מוריגין וכו' יתידות. נ"ב ונע"ז דף כד ע"ב אית אית דבקרסים עצמם הן פגימות ע"ש:

לעזי רש"י

קוניי"ש [קונקי"ש]. שקתות, אגנים.